

Årets lønnsoppgjør

PUBLISERT 1. juli 2004

For de grupper som utelukkende får sin lønn forhandlet sentralt, er årets lønnsoppgjør i de offentlige sektorene nå over. Dette gjelder rene statsansatte og ansatte i Oslo kommune. For øvrige forhandles lønnen for psykologer fullt og helt lokalt, og disse forhandlingene vil først finne sted til høsten.

Det ser ut som de aller fleste offentlige tariffområdene ender med en kostnadsramme på om lag 3,5 % som årslønnsvekst i 2004. Årslønnsbegrepet er lite pedagogisk. Oversatt til lønnsvekst per dato tilsvarer dette 5–6 %. Det vil si at for disse gruppene som får hoveddelen av lønnsveksten justert fra 1. mai, vil mailønnen være 5–6 % høyere enn aprilønnen. Tilleggene som er gitt i de ulike sektorene har imidlertid en usedvanlig spredning på ulike virkningsdatoer og profiler, noe som kan gjøre det vanskelig å få full oversikt over de reelle verdier som ligger i oppgjørene.

Kommuner og fylker

Psykologforeningens hovedtillitsvalgte skal gjennomføre fulle lokale forhandlinger i hver kommune etter sommeren. Det er nå fastsatt klarere regler for virkningsdato og forhandlingsfrister. Med mindre den enkelte kommune blir enig med Psykologforeningens hovedtillitsvalgte om noe annet, gis de tilleggene det forhandles om med virkning fra 1. mai. Forhandlingene i den enkelte kommune skal være gjennomført innen 1. oktober. Blir de lokale parter ikke enige, behandles heretter anken enten av en lokal nemnd (med tre nemndsmedlemmer) eller som en pendelvoldgift. Det antas at disse regelendringene vil redusere ankebehandlingstiden betraktelig.

Stillingsbetegnelsen Psykolog eksisterer nå kun i kapittel 5, og lønnen skal i sin helhet forhandles lokalt for psykologstillinger. Stillingen PP-rådgiver eksisterer fortsatt kun i kapittel 4, og skal forhandles på gammeldags vis. Alle Psykologforeningens medlemmer skal fra tidligere være plassert i kapittel 5, og skal derfor fortsatt være der. Men ved nytilsetninger må det passes på at den som ansettes innplasseres i kapitel 5, selv om det ikke eksisterer noen stillingsbetegnelse for PP-rådgivere der. For psykologer vil det være naturlig med en plassering i psykologstillingskode. For andre utdanningsbakgrunner vil rådgiverkoden i kapittel 5 være aktuell.

Hva fikk de som forhandler på gammeldags (sentralt) vis? Den totale rammen for årslønnsveksten var rundt 3,5 %. Disse prosentene ble fordelt med kr 6000 til alle fra 1. mai og ytterligere kr 1000 fra 1. oktober. Med virkning fra 1. mai skal det lokalt forhandles om fordelingen av en lokal pot på 0,9 % av lønnsmassen. I tillegg ble minstelønnsatsene regulert slik at minstelønn for spesialsykepleiere nå er kr 316 000

med ti års ansiennitet. Lørdags/søndagstillegget økes til kr 23 per time. Det skal arbeides med tjenestepensjonsspørsmålet i tariffperioden.

Oslo kommune

Det er nå relativt få psykologer som fortsatt er ansatt i Oslo kommune. I Oslo kommune forhandles det fortsatt på den gammeldagse måten med en kombinasjon av sentrale og lokale lønnsforhandlinger, også for psykologer. Totalrammen for oppgjøret er rundt 3,5 %. Midlene ble fordelt med en økning til alle (på lønnstabellen) med 2 %, minimum kr 6000. Det ble gjort en del minstelønnsjusteringer som ikke har noen effekt for psykologer. I tillegg ble det avsatt 2,04 % til lokale forhandlinger med virkning fra 1. august. Disse lokale forhandlingene skal være påbegynt før 1. september og slutført innen utgangen av oktober.

Statsansatte

Ansatte i helseforetakene er ikke statsansatte. Staten gjennomførte også i år lønnsforhandlinger etter tradisjonell gammeldags form, med en kombinasjon av sentrale forhandlinger, sentrale juste ringer av enkelte stillingskoder og lokale forhandlinger om fordelingen av en begrenset pott. På tross av uttalt forsett om å endre måten å fastsette lønn på i staten, valgte Arbeids- og administrasjonsminister Morten Meyer å unnlate å endre forhandlingssystemet. Lønnstabellen ble økt med 2,6 % for lønnstrinn 30–70 med virkning fra 1. mai. Noe mer for lavere trinn enn 30, noe mindre for høyere trinn enn 70. I slutten av juni forhandles det sentralt om fordelingen av en sentral justeringspott på 0,41 % med virkning fra 1. juni. Resultatene av disse justeringene foreligger først etter St. Hans. Det ble avsatt 1 % av lønnsmassen til fordeling i lokale forhandlinger med virkning fra 1. juni. Begynnerlønningene for en rekke lavere stillinger er økt til dels betydelig. Ved reiser innenlands utenom vanlig arbeidstid, har en hittil hatt en regel om at den første timen reising ut over arbeidstiden ikke skal regnes som arbeidstid. Nå regnes all reisetid utenom vanlig arbeidstid som arbeidstid time for time. Boliglån i Statens Pensjonskasse skal nå tilsvare normrenten, påslaget på 0,5 % på normrenten blir fjernet. Når de sentrale justeringsforhandlingene er ferdige, vil det bli sendt rundskriv til de tillitsvalgte i staten. De lokale forhandlingene skal være ferdige innen 1. oktober.

Helseforetakene

Akademikerne vil først forhandle etter 15. september. I pressen har NAVO hatt en rekke innspill om at Legeforeningen har fått så mye tidligere at det ikke er aktuelt med lønnsforhandlinger i år. Akademikerne velger å oppfatte dette som NAVOs utgangspunkt, og ikke som forhandlingsresultatet. I helseforetakene skal Psykologforeningens hovedtillitsvalgte forhandle nye B-overenskomster til høsten.

De andre hovedorganisasjonene er allerede ferdige med forhandlingene i NAVO-Helse. Den økonomiske rammen også for disse gruppene ble om lag 3,5 % på årsbasis. Forhandlingene har vært vanskelige. Det har vært sterk uenighet om et tillegg på kr 15

000 til spesialsykepleiere som ble gitt i lønnsoppgjøret for to år siden. Tillegget ble gitt som et produktivitetstillegg, og ble den gang ikke regnet med i totalrammen for oppgjøret. Det er nå enighet om at dette tillegget skal omgjøres til en fast del av lønnen, og regnes inn i den totale rammen for årets lønnsoppgjør. Spesialsykepleierne får i tillegg kr 7000 med virkning fra 1. oktober. Alle andre sykepleiere får kr 7000 med virkning fra 1. mai og ytterligere kr 2000 fra 1. oktober. Minstelønnsbestemmelsene ble endret tilsvarende som i kommunene, slik at minstelønn for en spesialsykepleier med ti års ansiennitet er kr 316 000. Lørdags/søndagstillegget ble økt til kr 22 per time. Med dette var årets ramme blitt 3,5 %. For å komme i land med forhandlingene ble det enighet om at minstelønn for sykepleiere skulle øke med 7000 kroner fra 1. juli neste år (2005). Dette siste regnes ikke med i årets økonomiske ramme, og kommer altså i tillegg til årslønnsveksten på 3,5 % i 2004. B-delsoverenskomstene for disse gruppene i det enkelte helseforetak blir prolongert.

De sosiale bestemmelsene og bestemmelsene om tjenestepensjon forblir uforandret i den sentrale avtalen. Den beste garanti for at disse spørsmålene blir ordentlig ivaretatt er at de ligger i en sentral avtale. Dette var en ordning som Akademikerne (med hjelp fra Sykepleierne) kjempet gjennom at skulle være sentrale forhandlede bestemmelser for to år siden. Ettersom de andre hovedorganisasjonene nå har forlenget den sentrale avtalen om dette, vil det sannsynligvis lette forhandlingene når Akademikerne skal forhandle om det samme etter sommeren.

HSH/HUK-området

De sentrale forhandlingene gjennomføres i midten av september. Lokale forhandlinger vil først skje etter at de sentrale forhandlingene er gjennomført.

Eilert Ringdal

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 41, nummer 7, 2004, side 587-588